ДОКЛАДИ

за осъществените дейности на читалищата в община Елена през 2024 година

Докладите на читалищата отчитат изпълнението на дейностите по Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Елена, разработена в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ) и изготвена на базата на внесените отчети за дейност и изразходване на финансови средства през 2024 година от всички 19 читалища в общината.

Основните направления и приоритети в читалищната дейност в община Елена са регламентирани и произтичат от ЗНЧ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на Календара на културните събития и честванията за 2024 година.

Субсидиите за 2024 год. са разпределени от комисия, съставена от представители на всички читалища в община Елена, при строго спазване на Закона за народните читалища и изработения от Министерството на културата и съгласуван с Министерство на финансите и НСОРБ Механизъм за разпределение субсидията за читалищата.

Общата субсидирана численост и за 2024 година остана 17 бройки, които при разпределението се оказват крайно недостатъчни за повечето читалища.

В Община Елена са получени отчети за дейността и за изразходваните от бюджета средства от всичките 19 читалища.

Съгласно Закона за народните читалища целите на тези институции са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани с:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място;
- запазване на обичаите и традициите на българския народ;
- разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
- осигуряване на достъп до информация.

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Напредък - Елена - 1863” - гр. Елена през 2024 г.

Българското общество възприема народното читалище като пример за културна институция със своя специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. Корените в миналото, традициите, образователният процес, културата и благотворителността, гражданското начало са в основата на авторитета на читалищата. През своята вече почти 170-годишна история българското читалище има безспорна позиция за работа в подкрепа на общността.

Народно читалище „Напредък - Елена - 1863” - гр. Елена е традиционно, самоуправляващо се, българско, културно-просветно сдружение с идеална цел, регистрирано като юридическо лице с нестопанска цел, работещо в обществена полза, съгласно Закона за народните читалища, изградено върху принципите на доброволността, демократизма и автономията.

То няма политическа насоченост и в дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения във възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Мисията му е да създава и разпространява духовни ценности чрез развиване на творческите способности и задоволяване на културните, образователните, информационните, социалните и др. потребности и интереси на общността - активен граждански център, съчетаващ традиция с иновативни идеи и допринасящ за устойчивото развитие на общността.

Основни аспекти в работата през 2024 г.:

1. Организация на читалищната дейност;
2. Читалищни състави и дейности;
3. Финансово и стопанско състояние;
4. Изводи и перспективи за бъдеща дейност.

I. Организация на читалищната дейност:

Изминалата 2024 г., описана с една дума беше „интересна”!

Читалищно настоятелство:

Настоятелството, което работи през изминалата 2024 г., беше преизбрано на редовно общо отчетно-изборно събрание, проведено на 28 март 2024 г., в състав:

Димитринка Иванова - Председател.

Членове: Драгомир Цанев, Иванка Ганчева, Йордан Минчев, Румяна Стефанова, Светослав Петров, Татяна Бонева.

Проверителна комисия:

Диана Кардашева - Председател.

членове: Евдокия Уколова и Румяна Антонова.

Подадена е информация по партидата на Читалището в Търговския регистър.

В организационната си и практическа работа настоятелството се ръководи от Устава на читалището, Закона за народните читалища, както и от решенията на Общото събрание от 28 март 2024 год.

За отчетния период настоятелството проведе пет заседания.

Обсъжданите въпроси бяха основно финансово - стопански, както и такива свързани с дейността на творческите състави, организираните мероприятия и събития. Всички заседания са протоколирани.

За по-голяма оперативност и публичност, на заседанията на настоятелството бяха канени членовете на проверителната комисия и касиер - счетоводителя.

През 2024 г. читалищните членове бяха 152. Членският внос – 5,00 лева.

Субсидираната численост на читалището през 2024 г. е 7 бройки, разпределени както следва: секретар, домакин, организатор на читалищната дейност - по 1 бройка, хигиенист - 1 бр. на 0,75 от щатната бройка, касиер - счетоводител - 1 бр. по 0,50 от щатна бройка, озвучител / осветител - 1 бр. по 0,50 от щатна бройка, ръководители на състави - 5 бр. по 0,25 от щатна бройка, други хонорувани ръководители и изпълнители на външни услуги по граждански договори - ръководители - 6 бр., изпълнители на външни услуги.

На длъжността „Организатор на дейността“ от 01.06.2024 г. до 31.08.2024 г. беше назначена Евгения Цачева (до тогава организатор на дейността на МДТ „Константин Кисимов)“ - Велико Търново. По взаимно съгласие договорът беше прекратен.

След това позицията беше овакантена, като не се появи желаещ за заемането и, а дейностите се изпълняваха от председателя и другите щатни служители.

Всички работещи в структурата изпълняваха задълженията си и поставените им задачи съобразно изискването и възможностите си за конкретната ситуация.

Годината беше с нормален репетиционен и творчески процес.

II. Читалищни състави и дейности:

1. СЪСТАВИ:

През изминалата година в читалището работеха 10 самодейни състава, клубове и формации с над 200 участници:

1. Женски битов хор, ръководител в годината (за кратко) Нима Гуше, в момента отново без ръководител, 6 участници.
2. Танцов състав „Балканджийче“ - 3 групи, ръководител г-жа Йорданка Грънчарова, участници - 50 деца.
3. Клуб за автентични народни хора (КАНХ) „Самодиви” - 3 групи, ръководител г-жа Траяна Стоянова, 60 участници.
4. Балетна формация „Виктори“, ръководител г-жа Виктория Славчева, 25 участници.
5. Клуб за модерни танци - възрастни, ръководител г-жа Виктория Славчева, 8 участници.
6. Вокална група „Незабравими мелодии“, ръководител - Румяна Тодорова и Велизар Тодоров, 12 участници.
7. Хор „Полифония“, ръководител г-жа Полина Михайлова, 15 участници.
8. Театрално студио „Животвор“, ръководител Ади Сербезов, 8 участници.
9. Коледарска дружина „Млада Бога“, ръководител г-н Йордан Минчев, 12 участници;
10. Кино клуб „Георги Георгиев ГЕЦ“, организатор г-н Христо Йорданов.

2. ДЕЙНОСТИ:

Изяви на творческите състави:

• Общи:

- 30.04.2024 г. - Великденски концерт;
- Събор на читалищата - с. Палици.
- Празник на еленския бут.

• Театрално студио „Животвор“:

- 13.06.2024 г. - „Да посвирим театър“;

• КАНХ „СамоДиви“:

- VII-ми Фолклорен фестивал „Люлякова ръченица“, гр. Ловеч 11-12.05.2024 г.;
- Концерт „Литературата и танца“ - 04.06.2024 г.;
- Фестивал „Вечер на българската култура“, гр. Дидим, Република Турция 28 юни - 03 юли 2024 г.;
- XIII-ти Национален фолклорен фестивал на любителските клубове по танци „Джумалийско надигравane 2024”, 19.10.2024 г. - гр. Търговище.

ФФ „Балканджийче“:

- Национален Фолклорен Конкурс „От извора на Севера“, гр. Пордим -16.06.2024 г.;
- Международен ТРОЯ Фолклорен фестивал за танци и музика, 16-20 август 2024 г., гр. Чанаккале, Република Турция;
- XXI Черноморски събор „Евро фолк 2024“;

ВГ „Незабравими мелодии“:

- 05-06.05.2024 г. - Гергьовски песенни празници;
- Фестивал на цацата, с. Кранево, община Балчик;
- Празнични дни на гр. Стражица - 08 август 2024 г.;
- Национален фестивал на старата градска песен „С песни от свила - минаха години”, 28-29 септември 2024 г. - гр. Свиленград;
- XXII Национален фестивал на старата градска , шлагерна и популярна песен „САМОКОВ-2024”, 05 октомври 2024 г. - гр. Самоков;
- 05.12.2024 г. - Концерт „25 години ВГ „Незабравими мелодии“.

• Битов хор:

- Фестивал „Фолклорът - памет и гордост“, гр. Славяново, област Плевен - 06.07.2024 г.;
- XXI Черноморски събор „Евро фолк 2024“ (заедно с Балканджийче);
- X Национален фолклорен фестивал „С хоро и песен във Водица всяка есен“, с. Водица, община Попово - 21.09.2024 г.;

Други читалищни дейности:

20.05.2024 г. - Проект за литературно четене „Вдъхновяващата поезия - децата отварят сърцата и мислите си чрез стихове“.

По инициатива на Сдружение за български семейни ценности, традиция и култура “Българче”, в партньорство с читалища от цялата страна, с любезната организация на Градска библиотека - Елена и НЧ „Напредък - Елена - 1863“, ученици от IV-ти клас на Начално училище „Иларион Макариополски“ с ръководител г-жа Иваничка Ангелова и Средно училище „Иван Н. Момчилов“ с ръководител г-жа Йорданка Грънчарова, се включиха в Национално литературно четене: „Вдъхновяващата поезия - Децата отварят сърцата и мислите си чрез стихове" - едно вълнуващо събитие, изпълнено с изящни думи и вълнуващи образи.

В навечерието на Празника на гр. Елена 20 май, малките любознателни читатели прочетоха и изслушаха от своите връстници избрани стихотворения от най-великите български поети, насладиха се на разнообразие от теми, стилове и емоции, които ги свързаха в едно уникално литературно пътуване! Проведоха се приятни разговори между ученици, учители, служители на Градска библиотека и Читалище, както и специалният гост - г-жа Богдана Пеева, дългогодишен учител по български език и литература.

Всички получиха списания “Аз съм българче”, дарени за литературното четене от екипа на Сдружение за български семейни ценности, традиция и култура “Българче” и подаръци за организаторите.

За нас беше огромно удоволствие!

Организиране и провеждане на мероприятия:

- Фолклорен фестивал „Веселие в Елена“;
- Гергьовски песенни празници;
- „Седем дни, седем изкуства“:

❖ Концерт по случай 160 години от основаването на Читалището“ - „Да послушаме кино“ - Плевенска филхармония, с участието на Хилда Казасян, Теодоси Спасов и Васил Петров. Концертът беше подарен на жителите и гостите на града от читалището и се проведе като първо събитие в обновеното Лятно кино - невероятен празник на сетивата.

❖ Театрален спектакъл „Изненада…“;

❖ Театрална постановка „Сватба със закъснител“;

❖ Театралните представления на МДТ „Константин Кисимов“ - гр. В. Търново - „ЯН БИБИЯН“ (за деца) и „СКАКАЛЦИ“ по Ст. Л. Костов;

❖ Кино прожекции на филма „Гунди“ - прецедент в представянето на филми, в последните години, проведоха се две прожекции, поради невъзможност да събере всички желаещи да го видят, при препълнен салон.

Награди:

Вокална група „Незабравими мелодии“ с ръководител Румяна Тодорова имаше удоволствието и честта да бъде на сцена, на която пяха и легендарните певци от Boney M Experience на Фестивал на цацата в с. Кранево, община Балчик. От Национален фестивал на старата градска песен „С песни от свила - минаха години” - гр. Свиленград се завърнаха с първа награда и награда за солово изпълнение на Стоян Мирчев, от XXII Национален

фестивал на старата градска, шлагерна и популярна песен „САМОКОВ-2024” - втора награда.

Децата от **Клуб за автентични народни хора „СамоДиви“** с ръководител г-жа Траяна Стоянова се завърнаха със специална награда от 7-ия Фестивал за обработен фолклор „Люлякова ръченица” в гр. Ловеч.

За **Фолклорна формация „Балканджийче“** лятото започна с участие в Трети национален фолклорен конкурс „От извора на Севера“, който се проведе в гр. Пордим, с Диплом за присъдена II награда. В XXI Черноморски събор „Евро фолк 2024“ - гр. Китен, община Приморско, получиха Почетна грамота - Носител на почетния знак на Музикални празници „Ево Фолк“, Грамота - Лауреат Първа степен, Грамота за съществен принос при съхранение и развитие на българските традиционни народни изкуства и Препоръка - Достойни да представят българските народни изкуства в Световния шампионат по фолклор.

Женски битов хор, с ръководител (тогава) Нима Гуше, се завърна с първо място от Фестивал „Фолклорът - памет и гордост“, проведен в гр. Славяново, област Плевен. От участието в XXI Черноморски събор „Евро фолк 2024“ - гр. Китен, община Приморско, въпреки намаления си състав бяха удостоени с Грамота за съществен принос при съхранение и развитие на българските традиционни народни изкуства, Почетна грамота - Носител на почетния знак на Музикални празници „Ево Фолк“ и Грамота - Лауреат Трета степен.

III. Финансово и стопанско състояние:

№	Вид на прихода / разхода	Бюджет 2024 проект (в лева)	Бюджет 2024 отчет (в лева)
1	2	3	4
I.	**Наличност в началото на периода:**	**79239.41**	**79239.41**
II.	**ПРИХОДИ:**	**170458.00**	**222096.44**
1	Субсидия от община Елена	117208.00	118615.00
2	Членски внос	750.00	775.00
3	Наеми	5500.00	5170.00
4	От художествена самодейност	15000.00	19903.00
5	Дарения	1000.00	3050.00
6	Префактурирана ел. енергия и отпадъчни материали	1000.00	272.03
7	Обезщетения от застрахователни събития	0.00	331.41
8	Капиталов трансфер	30000.00	73500.00
9	Награди	0.00	480.00
	Всичко I и II:	**249697.41**	**301335.85**
III.	**РАЗХОДИ**		
1	Заплати и възнаграждения	60240.00	57851.52
2	Осигурителни вноски за ДОО	8000.00	8325.45
3	Здравно - осигурителни вноски	3580.00	2774.55
6	Граждански договори и хонорари	28250.00	24369.09
7	Материали	20000.00	23938.68
8	Вода	200.00	122.21

9	Ел. енергия	5000.00	3897.87
10	Външни услуги	10000.00	12333.02
11	Разходи за телефон	2200.00	2124.26
12	Разходи за транспорт	10000.00	18131.00
13	Командировки	10000.00	3849.73
14	Платени такси за банково обслужване	1000.00	801.92
15	Текущи ремонти	30000.00	0.00
16	Награди	1500.00	0.00
17	Отопление	3000.00	0.00
18	Такса битови отпадъци и данък сгради	1826.02	1826.02
19	Застраховка имущество	1800.00	0.00
18	Други разходи	0.00	0.00
19	Проект ВОМР - ПРСР 2014-2020 г.	0.00	0.00
20	Капиталов разход - реконструкция ел. система	0.00	0.00
21	Дарения	0.00	1800.00
22	Придобиване на стопански инвентар, закупуване на носии	23101.39	0.00
23	**Капиталов трансфер за** реконструкция на електрическа инсталация на сградата	**30000.00**	**74208.90**
	Всичко разходи:	**249697.41**	**236354.22**
	Наличност в края на периода:	**0.00**	**64981.63**

Субсидирани 7 щатни бройки / Стандарт за 1 бройка: 16 744 лв.

Стопанското състояние е добро.

Стараем се да поддържаме в добро експлоатационно състояние сградния фонд.

Сградата на читалището в гр. Елена е строена в началото на миналия век - 1902 г., като в годините са извършвани частични ремонти на електрическите мрежи и съоръжения. Изхождайки от факта, че това е най-голямата културна организация, респективно подобна сграда на територията на община Елена, както и безопасността за ползвателите и работещите в нея, с приемане бюджета на община Елена за 2024 г., в инвестиционната програма за капиталови разходи беше предвиден капиталов трансфер за нефинансови организации в размер на 30 000 лв., за реконструкция на електрическите инсталации на цялата сграда на Читалище „Напредък“.

От ръководството на читалището беше възложено и извършено прединвестиционно проучване за видовете и количествата строителни работи, като се установи реалната стойност, необходима за това е почти 85 000 лв., в т.ч. изготвяне на проект - фаза „технически“ и упражняване на авторски надзор, изпълнение на строително - монтажни работи, строителен надзор, такси по съгласуване и одобряване на проектната документация, издаване на разрешение за строеж.

След отправена обоснована молба към Община Елена, респективно Общински съвет Елена, капиталовият трансфер беше увеличен на 73 500 лв.

Договор за инженеринг - проектиране и изпълнение на строителството от страна на Читалището беше възложен на фирма „Емили строй“ ЕООД - гр. Лясковец.

Строителен надзор е упражнен от „Евроинвестконсулт” ООД - гр. Горна Оряховица.

При подготовка на проектната документация и съгласуване с Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Елена се установи, че по нормативни изисквания, поради естеството на сградата - обществена с капацитет 300 седящи места, подобен ремонт трябва да бъде допълнен. Беше изготвен, съгласуван и одобрен инвестиционен проект за реконструкция на електрическите инсталации в два етапа на изпълнение на строително - монтажните работи - Етап I: Реконструкция на съществуващи електрически инсталаци и Етап II: Изграждане на пожароизвестителна и оповестителна инсталация.

Изпълнен беше първи етап, който се изразява в следното:

Реконструирани са съществуващите ел. табла с подмяна на нови, обособено е едно ново, с изтегляне на нови захранващи линии в кабелни канали.

Реконструирана е заземителната инсталация.

От главното разпределително табло са изтеглени нови захранващи линии към разпределителните табла за консуматорите на залата и сцената, за кино кабината и прилежащите и помещения, за помещенията за подготовка, за помещенията в библиотеката и за помещението на магазинчето.

Всички мрежи и инсталации в сградата са изтеглени в кабелни канали и гофрирана тръба над съществуващи окачени тавани.

Реконструирана е осветителната и аварийно-евакуационна инсталация.

Всички ключове и бутоните за осветление са подменени. Във всички помещения командването на осветлението вече се извършва индивидуално. За залата е предвидена възможност за отдалечено командване чрез професионални двуканални релета с Wi-Fi. Същите са монтирани в модулно табло заедно с автоматичен прекъсвач.

Осветителните тела в санитарно-хигиенните помещения, помещения с дървен таван, сцената, както и извън сградата са изпълнени с нова степен на защита.

Поставени са нови енергоспестяващи осветителни ЛЕД тела и осветителни тела с ЛЕД светлинни източници.

Осветеността на всички помещения е коренно променена, като отговарят на действащите количествени и качествени норми в БДС EN 12464.

Променена е кабелната мрежа за управление на звук и сценично осветление, като от съществуващ пулт-управление звук са изведени със сигнален кабел десет броя излази към съществуващи тонколони в залата и към съществуващи Лед прожектори.

В настоящата година е отправено мотивирано искане, при финансова възможност да се включи и вторият етап за изграждане на пожароизвестителна и оповестителна инсталация.

Ръководството на Народно читалище „Напредък - Елена - 1863“ изказва огромната си благодарност към ръководството на Община Елена и Общински съвет Елена за проявеното отношение към културната институция.

IV. Дарители:

- „БиСиСи Хандел“ ООД - г-жа Емилия Славова - натурални млечни продукти от Еленския Балкан;
- СПА Комплекс „Костадиновите къщи“ и „Еленски балканджии“ ЕООД - собствено месно производство;
- „Неопак“ ЕООД - Лалка и Йордан Михови - плодови сокове и енергийни напитки;
- „Билтранс Велев“ ЕООД - г-н Владислав Велев - еленски бут и месни деликатеси;
- „Нейчъръл чойс“ ЕООД - г-н Кристиян Дончев - плодове, зеленчуци и билки от екологично чисти региони на страната;
- Бутикова винарска изба „Марян“ - с. Марян - семейство Светла и Илия Иванови - вино;
- „Елена мес“ ЕООД - месо, колбаси и деликатеси;
- „Елена еко мес“ ЕООД - месо, колбаси и деликатеси;
- „Извор-63 Трухчеви“ ЕООД - семействата Трухчеви - деликатеси „Трухчевата къща“;
- Книжарница „Спектър“ - детска играчка;
- „РАВЕЛ19“ ЕООД - сиропи и сладка;
- ЕТ “Розмари“ - Сладкарница „Сладка магия“ - сладкиши;
- Фондация „Звезди под звездите“ - г-н Любомир Пашов.

Други дарения.

- Патриотичното сдружение „Пазители на българщината“ - 2300 лв. на КАНХ „СамоДиви“ под формата на сценични облекла / носии.
- „Авор-НС“ ЕООД - манекен.
- Антония Гешева - гр. Пловдив - реквизит - облекла и бижута.
- 1800 лв. - набрани средства от Концерт на КАНХ „СамоДиви“ - „Литературата и танца“ - за лечението на Емили Красимирова Младенова от с. Константин
- Мария Момчилов Йорданова - гр. София - часовник, скрин, радио и микровълнова печка.

V. Изводи и перспективи за бъдеща работа:

- ☒ Основната цел, която си поставяме днес е да успяваме да поддържаме дейността си.
- ☒ Да търсим нови, актуални на времето и ситуацията форми за развитие и активност.
- ☒ Да намерим качествени служители и ръководители.
- ☒ Да ни има!

Ще продължим:

- ☒ Да търсим допълнително финансиране за реализиране на инициативите;

- ☒ Да повишаваме качеството на предлаганите продукти, като се стремим да привличаме професионалисти за методическа помощ;
- ☒ Да приобщаваме повече млади хора и деца;
- ☒ Да търсим сътрудничество и обмен на опит с други институции;
- ☒ Да намаляваме разграничаването на културните състави в нашето общество.
- ☒ В работа си всички ние, служителите му, читалищното настоятелство, проверителната комисия, ръководителите на състави, самодейците и всички, съпричастни към читалищното дело, де се стремим да го утвърждаваме като реална културно - просветна институция, където място има за всеки.

Този годишен доклад е не само инструмент за отчетност и прозрачност, за отговор на нормативни изисквания. Той е и опит да покаже на членовете на читалището, че то се стреми да изпълнява своята визия: да допринася за по-доброто живеене на хората, за които работи. Ако това по-добро, удовлетворено и пълноценно живеене на отделни групи хора означава „достъп до култура, образование, социално общуване и творчество“ - то читалището осигурява именно това. Ако утре или за други групи хора, то ще означава нещо друго - погледът ни ще се обърне към него.

/П/

инж. ДИМИТРИНКА ИВАНОВА
Председател на НЧ „Напредък – Елена – 1863“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Просвета-Разпоповци-1881“ гр. Елена за 2024 година

Народно читалище „Просвета-Разпоповци-1881“ е регистрирано като градско читалище и обслужва жителите на гр. Елена. Регистрираните читалищни членове са 151.

Библиотечно и информационно обслужване

Библиотечен фонд – брой книги - 3500

Абонамент за периодични издания:

„Борба“, „Янтра Днес“, „Еленска трибуна“

Брой закупени нови книги през 2024 година: няма

Инициативи в библиотеката:

„Улична библиотека“

Четене на поезия с деца

Брой читателски посещения през 2024 година: 45

Брой регистрирани читатели: 26

Информационно - комуникационно оборудване – читалището разполага с:

- преносим компютър / лаптоп /;

- монитор;
- принтер;
- мултимедия
- интернет;
- микрофон;
- тонколони.

Любителско художествено творчество

Постоянно действащи колективи:

- ФК „Еленика“;
- Театрален състав.

Изяви на творческите състави през 2024 г.:

ТФК „Еленика“:

- 10 февруари – изява на празника Сирни заговезни, организиран от Община Елена;
- Април – ФФ „Веселие в Елена“ (1 място в надиграването);
- 5 май – специална покана за участие в събора в с. Илаков рът;
- 12 май – участие във фестивала „Творческа пролет в Разпоповци“;
- 15 юни – групата представи достойно гр. Елена във фестивала „Балкана пее и разказва“ в гр. Гурково;
- 16 юни – участие в Събора на читалищата в с. Палици;
- 13 юли – участие в събора в с. Лазарци;
- От 22 октомври до 27 октомври – участие в международен фестивал на изкуствата „Слънчеви искри“ в Анталия – Турция (златна статуетка и грамота);
- 8 ноември – Празник на Еленския бут, организиран от община Елена.

Театрален състав:

- 16 юни – участие в Събора на читалищата в с. Палици

Клубове и кръжоци:

- Детско художествено студио има занимания всяка събота. Децата от квартала се занимават с рисуване, моделиране, различни видове приложни изкуства.

Действащи музейни сбирки и изложби:

- Постоянна изложба на художника проф. Иван Петров;
- Снимков материал – история на Разпоповци; снимки, посветени на Г. Георгиев-Гец, Хр. Медникаров, Петко Коев и др.;
- През цялата година – изложба „Скици и рисунки на проф. Иван Петров“ (материали предоставени от Камен Петров).

Други читалищни дейности:

- Събиране на снимкови и други материали за история на Разпоповци; за художника проф. Иван Петров – през цялата година;
- Февруари - Участие на деца в конкурса за картичка „Баба Марта поздравява“ (грамота)
- Февруари - Участие в конкурса за най-оригинална първомартенска украса, организиран от Община Елена;
- 2 май – майсторски клас по изработване на декоративни дръвчета в гр. Елена;
- Април-май – фотоконкурс „Фотолов: диви и прекрасни“;
- 16 юни – участие в Събора на читалищата в с. Палици;
- 1 ноември – отбелязване на Деня на народните будители – засаждане на цветя на гробовете на бележити разпопчани – просветители и учители;
- 10 ноември – участие в кулинарна изложба базар „Вкусно и красиво“ на Празника на Еленския бут.

Културно-масова дейност:

- Организиране и провеждане на мероприятия:

Фестивал „Творческа пролет в Разпоповци“ – 12 май:

- Поезия на Ружа Коева (Елена) и Албена Стефанова-Слънчева (Велико Търново);
- ТФК „Еленика“;
- Вокална група „Песни и приятели“ (В. Търново;)
- Песни - Никол Стефанова (София);
- Фотоизложба на най-харесваните снимки през последните 5 години от „Елена и околията в снимки“ (Венко Стефанов);
- Фотоизложба „Фото лов: диви и прекрасни“;
- Изложба на декоративни дръвчета;
- Майсторски клас по калиграфия (Д. Мартинович;)
- Майсторски клас по силуетно изкуство (Ф. Салимов).

Фестивал „Есенни епизоди“ – 17-19 октомври:

- Видеофилм за художника проф. Иван Петров;
- Прожекция на филм „Селянинът с колелото“ с участие на Георги Георгиев – Гец (със съдействие на читалище „Напредък - 1863“ (гр. Елена);
- Музикална ретро вечеринка с Димитър Димитров;
- Игра – викторина „Познай филма“;

Стопанска дейности и поддържане на материалната база:

Ремонтни дейности и източниците на финансиране

- Ремонт на електрически инсталации в читалището
- Смяна на дограма в салона на читалището

Набиране на собствени приходи годишно в лв.

От членски внос – 151.00 лв

От дарения – 600.00 лв

Начините, чрез които дейността на читалището става достояние до хората от общността:

Участие в общински празници и събития, фолклорни и др. фестивали, конкурси;

Отбелязване на празници, събития, юбилеи;

Провеждане на фестивали;

Библиотечна дейност;

Работа с деца в творческо ателие, участие в изложби и конкурси;

Творчески срещи, музикални вечери, изложби, прожекции на филми и др.

/П/

ИВАН МИНЧЕВ
Председател на НЧ «Просвета – Разпоповци – 1881»

ДОКЛАД

за дейността на „НЧ Съгласие -2014 година“ с. Блъсковци през 2024 година

През изминалата 2024 г. читалищното настоятелство в състав – Иванка Стоянова – председател, Катя Цветкова – секретар, и Стела Георгиева – член, работи за утвърждаване на читалището като институция, запазваща традициите на населените места на територията на кметство с. Блъсковци, обогатяване и разнообразяване социалния живот на жителите чрез различни мероприятия.

Нашите усилия бяха насочени към привличане на все повече и повече хора, за да могат да се опознават, общуват и включват в инициативите ни.

Културният ни календар бе наситен с различни мероприятия. Като се започне от началото на годината - първият празник, който отбелязахме беше 21 януари Деня на родилната помощ – Бабинден. По стар български обичай се дариха най – възрастната жена и най – младата.

- През месец февруари бяхме поканени за шести пореден път от винарска изба с. Марян и заедно с двата самодейни колектива - ВГ „Гласовете на Зинзъра“ и ТФК „Стръмена“, пресъздадохме една стара традиция по зарязване на лозе. Изнесохме и богата фолклорна програма.

  Отделно този празник беше отбелязан с жителите от кметството, където се направи конкурс за най-хубаво вино, много игри, приятни забавления и незабравими емоции.

- През месец март културният календар започна с Деня на самодееца – първи март.

И двата самодейни състава взеха участие в празника Сирни заговезни, пресъздадохме обичаят „Прошка“, а ТФС „Стръмена“ участва във фолклорната програма.

- По случай международният ден на жената – 8 март, жените от кметството направиха изложба на плетива, с което показаха своите умения и сръчност.

Един нов момент в нашата дейност беше отбелязване на църковния християнски празник „Благовещение“, съчетан с пристигането на пролетта. На поляната пред кметството спазихме старата традиция за запалване на огън и прескачането от малки и големи. В празника участваха с програма и двата самодейни колектива.

По време на Европейските дни на художествените занаяти, провеждани в гр. Елена, двата състава участваха със свои изпълнения и пресъздадоха обичая по посрещане на лазарки.

В организирания празник от НЧ „Напредък – Елена – 1863“ „Веселие в Елена“, участва вокална група „Гласовете на Зинзъра“ .

- През м. май организирахме и проведохме Празника на мекицата, един много вкусен празник, станал вече традиция. С всяка изминала година все по – голям интерес към него проявяват местните жители и гости. В празника участие взеха двата самодейни колектива и други състави от читалища в община Елена.
- Пак през м. юни на провеждащия се 24 празник на художествената самодейност на читалищните състави от община Елена, се включиха и двата самодейни колектива.

През м. юни на фолклорния празник „Хайдушка песен“ в с. Мерданя, участие взе ТФС „Стръмена“.

- През м. юли организирахме и проведохме за 8 Празника на шарената черга, старите занаяти и народния бит и отбелязахме 10 години от възобновяване дейността на читалището. Бяха поканени и се включиха нови занаятчии и нови състави. Специален гост бе и Янко Неделчев, който изрази благодарност за инициативата да съхраним българското.
- Станалият традиция събор в с. Търкашени през първата събота на м. август, който е не само за жителите от селото, а за всички жители от кметството, участие взеха танцьорите от танцов фолклорен клуб „Стръмена“ и певицата Вероника Иванова.
- През м. септември участвахме в Празника на градинарската чорба в гр. Златарица.

За първа година Вокалната група „Гласовете на Зинзъра“, участва в Празника на житената питка в гр. Стражица.

- През м. октомври вокалната група участва в организирания празник от Община Елена „Ден на християнското семейство“.

Една стара традиция, която наследихме от дедите и продължаваме да спазваме е отпразнуваме храмовия празник на 26 октомври – Димитров ден с божествена литургия, водосвет и освещаване на курбан.

По време на празника на Еленския бут, участвахме с кулинарна изложба и във фолклорната програма в неделния ден.

- Празника на плодородието през м. Ноември се проведе при изключителен интерес и много хора се включиха в направата на изложба, конкурси, игри.
- Новогодишните празници бяха отбелязани с най – малките жители на селото и гости, украсяване на елхата пред кметството и посрещане на дядо Коледа.

Изразявам своята благодарност към всички, които се включваха и подкрепяха дейността на читалището през изминалата 2024 г.

/П/
КАТЯ ЦВЕТКОВА
Секретар на НЧ „Съгласие – 2014“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Надежда-Беброво-1870“ с. Беброво

Добър ден уважаеми членове, благодаря ви, че уважихте нашата покана и присъствате на отчетно- изборното събранието. Въпреки финансовите трудности, които имахме през годината, направихме всичко, което ни беше по силите да изпълним мероприятията по Културния календар за 2024 г.

Както знаете, всички мероприятия правим и организираме съвместно с Пенсионерския клуб и миналата година беше така. През годината се събрахме няколко пъти в барчето - там отбелязахме Трифон Зарезан, 8 Март, Деня на възрастните хора. Заедно с Пенсионерския клуб имахме изяви с ГНП в Златарица, на х. Буковец и за Деня на християнското семейство в Елена посетихме концерта на Панайот Панайотов в Елена на 1 октомври. Заедно с учениците от ОУ и кметството украсихме беседката на центъра с мартеници, изработени от децата и доброволци. Отбелязахме баба Марта в училището, в детската градина, в селото и следобед уважихме самодейците към читалището.

ГНП „Бебровски славеи“ има през годината 9 изяви - на „Веселие в Елена“, на Гергьовден, на Празника на мекицата в Блъсковци, на събора в Константин, в Златарица, в Мерданя, на прегледа на читалищата в Палици, на х. „Буковец“ и за Деня на християнското семейство в Елена.

ТГНПТ „Бебровски славейчета“ имаше 4 изяви - на Гергьовден, на Прегледа на читалищата в Палици, на откриването и закриването на Детската лятна академия.

Спазихме традицията и направихме обичая Лазаруване, като обиколихме цялото село. Коледуването отбелязахме само в двата магазина в селото, поради лошите метеорологични условия. На 2 май събрахме децата от селото да боядисаме яйца за Великден.

Библиотечната дейност е недостатъчна, въпреки усилията ни да накараме децата да започнат да четат. Библиотечният фонд е 8 641 бр. Имаме много подарени книги, които сме подредили във фоайето зад библиотеката. Регистрираните читатели за 2024 г. са 25 човека, посещенията са 220, раздадени книги около 350. Имаме абонамент на вестници от общината „Янтра днес“, „Борба“ и „Еленска трибуна“ от читалището.

Организирахме няколко събития с Детската градина и ОУ. Учениците се подготвиха и представиха стихотворения в читалището за Васил Левски, за международния ден на книгата също се включиха децата от Детската градина и училището, в библиотеката имаше

състезание от учениците по БЕЛ, в маратона на четенето също посетихме училището и четохме заедно. На всички мероприятия сме стимулирали децата с подаръци: книжки, рисунки за оцветяване, химикали и лакомства.

Включихме се в няколко кулинарни изложби заедно с Кметството: за Сирни заговезни с 5 баници и за Еленския бут с различни ястия, питки, сладки и баници. Тук е моментът да благодарим на всички участници, които помогнаха да представим читалището и селото.

През 2024 г. Общината отпусна пари за ремонт на пода в салона. Ремонтът беше извършен, но от непрекъснатото включване и изключване на осветлението ключовете отказаха и трябваше да извършим частичен ремонт на ел. инсталацията. Както навсякъде, при нас парите също са недостатъчни, и затова направихме една дарителска кампания - пуснахме около 30 писма, няколко телефонни разговора и резултатът беше неочакван - събрахме 1420 лв., като на всички дарители сме издали квитанции и благодарствени писма, за което отново искаме да им благодарим. Наехме майстор, той смени двете ел. табла в сградата, оправи осветлението на сцената, в гримьорната, в библиотеката, в тоалетната и в салона. Всички осветителни тела бяха подменени с икономични. За работата му платихме 700 лв, а за материали дадохме 520 лв. От 2016 г. не бяхме купували дърва за отопление и през декември купихме от общината 8 куб.м, заедно с доброволци и хора с минимално заплащане успяхме да ги нарежем, нацепим и приберем. Повечето от членовете знаят, че през 2019 г. ни направиха ремонт на покрива, но още на следващата година се получиха течове. Викахме няколко пъти Никола Николов /Караколев/ от Константин, но през 2023 г. течовете се увеличиха, част от капаците хвръкнаха от силен вятър. Тогава започнахме една дълга и продължителна битка, с докладни и телефонни разговори, които приключиха през октомври без- резултатно, когато фирмата изпълнител отказа да дойде да си отстрани течовете по покрива, въпреки че бяхме доставили материалите с наш превоз. На 28 януари тази година фирмата, която прави салона, изпрати две момчета и ремонтът беше направен за 4 часа срещу 300 лв. Извикахме и двама човека да поизчистят тавана, смъкнаха 30 чувала боклук, има още, но през пролетта ще се мъчим да изхвърлим и останалия. През тази година сме говорили пак с Никола Николов да дойде да оправи малката гримьорна до сцената, да позакърпи част от външната мазилка, тоалетната и др. подобни дейности. През август 2024 г. имахме проверка от РЗИ Велико Търново, които ни написаха предписание за пода в салона и за дупките по тавана, като ни дадоха срок до 1.03.2025 г. Пратили са същото предписание и на Общината, но от там нямахме никакъв знак, как да се реши проблемът. Затова написахме писмо до РЗИ да ни удължат срока на изпълнение, сега вече той е до 1 октомври, много време, дано да се намерят подходящите майстори да се справим и с този проблем.

На 30 май Детската градина ще празнува 90 г. от създаването си и трябва читалището да се изчисти и освежи за празника. Нашето читалище също има годишнина 155 г., все още не сме избрали дата за честване, но моето предложение е да е през лятото, когато има повече хора и част от дарителите ни също ще са в селото.

Както знаете, от няколко години не отделяме средства за командировъчни. Секретарят, тоест аз, пътувам с лични средства и така спестяваме около 300 лв. Миналата година на корепетитора сме платили с граждански договор. Субсидията ни за 2024 г. 16 945 лв. Годината започнахме с 3 570.04 лв.

На края искам да благодаря на цялото ръководство за разбирането и подкрепата през всичките тези години, че бяхме заедно и се справихме, работихме според възможностите си и както винаги сме едно от най- действащите читалища в общината, въпреки малкото население, с което разполагаме. Благодаря на всички самодейци и доброволци, които се включваха безвъзмездно и без пари в дейността и поддръжката на сградата. Благодаря на семейството си, че са винаги до мен. Пожелавам ви да бъдем здрави, щастливи, обичани и по-добри по между си, защото живота е кратък и трябва да го изживеем достойно и отговорно.

/П/

ТАНЯ СТАНЕВА
Секретар на НЧ „Надежда – Беброво – 1870“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Искра-1900“ с. Константин през 2024 година

Уважаеми читалищни членове, самодейци и гости,

Както всяка година, така и сега, сме длъжни съгласно устава на читалището да направим задълбочен анализ за свършеното през периода 01.01.2024 г.- 31.12.2024 г.

Читалищното настоятелство и проверителната комисия работиха по предварително приет план.

Искам да благодаря на всички спонсори, които милеят за родното село, и се включиха в инициативата за набиране средства изработване на народни носии за певческата група към читалището. Идеята беше изпълнена, средствата бяха събрани и певиците вече са с нови носии. Още един път голямо „Благодаря!”.

А сега не можем да не започнем годината с отбелязване деня на родилната помощ. Читалищното настоятелство, съвместно с ученици от ОУ с. Константин и госпожа Румяна Стоянова, поздравиха местния доктор Михалев с кратка програма, а читалищните самодейки извършиха обичая „Окъпване” Празникът продължи с почерпка, веселие и танци и пожелание за повече бебета.

С цел развитие и обогатяване културния живот на селото бе запазена и традицията по отпразнуване на Баба Марта. Дългогодишната активистка на читалището Неделя Стоянова, облечена като Баба Марта, и секретарката на читалището Айтен Османова, посетиха и закичиха с мартеници децата от детската градина, учениците от училището, магазините и много граждани на селото, като им пожелаваха здраве и много успехи. Подобаващо беше отпразнуван и 8 март1 международния ден на жената.

В гр. Елена се проведе празникът на баницата - нашето читалище също взе участие с различни видове баници.

В продължение на много години Тодоровден се е превърнал в масов традиционен празник с активното участие на жителите на селото, независимо от тяхната етническа и религиозна принадлежност. Той беше организиран от кметство Константин и скромното участие на читалището. Много хубава инициатива беше засаждането на цветя, предоставени от

община Елена, със съдействието на медиаторите Имигюл Феимова, Наталия Севдалинова и секретарката Айтен Шабанова.

На празника „Веселие в Елена“ певческата група бе поканена и взе участие.

С радост и емоции беше отбелязан Лазаровден, който също е традиция в нашето село - секретарката Айтен Шабанова привлече много млади момичета, които бяха облечени в народна носия, обикаляха жителите, влязоха с песни и хора във всеки дом и благославяха за здраве и берекет.

Като един от най големите празници на селото е традиционният събор, който води началото си от основаването на селото. Тази година имаше концертна програма от НЧ „Искра - 1900“ с. Константин и НЧ „Надежда – Беброво – 1870“ и танцов състав от ОУ „Отец Паисий” с. Константин.

Основно място в дейността на читалището заема певческата група с ръководител Кина Николова и корепетитор Стоян Стоянов. Тук е мястото да изкажем нашето „благодаря” на певиците Кина Николова, Неделя Георгиева, Елка Аврамова, Пакизе Османова, Славка Стоянова, Миглена Йорданова, Стефка Илиева, Айтен Шабанова, Невяна Петрова, Зюлбие Ходжева. Въпреки трудностите, групата доказа своето певческо майсторство и е редовен участник във всички регионални и общински надпявания - общинския събор на читалищата, празника на мекицата село Блъсковци, празника в село Мерданя, празникът на гр. Златарица и хижа „Буковец“.

След малко прекъсване тази година имаше Детска лятна академия – в продължение на месец ученици идваха в читалището и се занимаваха с различни дейности, като за тях се грижеше секретарят Айтен Шабанова.

Бяхме поканени и на Празника на еленския бут. в гр. Елена, където се представихме добре - подредихме маса с различни ястия и сладкиши. Благодаря на всички, които се отзоваха в направата им.

Отбелязани бяха и Празника на будителите и Деня на християнското семейство.

Още една традиция в нашето село се възроди – Коледуван - млади момчета облечени като коледари цяла вечер на 24.12.2024 год. обикаляха всеки дом, пееха и наричаха за здраве и берекет.

На 27.12.2024 год. се проведе новогодишно тържество - певческата група при читалището поздрави жителите на селото, Сава Матеев също изпълни няколко песни, ОУ „Отец Паисий” взе дейно участие с песни и танци. Имаше Дядо Мраз, който раздаде подаръци на децата, и накрая томбола и жива музика.

Съществена страна е библиотечната дейност - библиотеката разполага с 6874 тома, но за съжаление читателите са малко.

Дойде и най важната част - ремонтът на читалището. След докладните записки, които ръководството правеше през годините, тази година Община Елена отпусна средства, с които бе подменена дограмата в стаята на секретаря, фоайето, прозорците на втория етаж и вратата. Дюшемето на читалищния салон бе изциклено и лакирано, боядисан бе целият салон. Не можем да не благодарим на община Елена в лицето на кмета инж. Дилян Млъзев,

както и на фирмите изпълнители и кметство Константин, които помагаха при почистването. Нека и за в бъдеще да ни помагат, защото има още какво да се желае.

В заключение искам да благодаря на присъстващите, на активните участници в читалищната дейност, на всички, които помагат за подобряване на работата, като им пожелавам много здраве, успех, семейно и лично щастие .

/П/
СТОЯН ПЕНКОВ
Председател на НЧ „Искра – 1900“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Наука – 1900“ с. Марян през 2024 година

Настоящият доклад е разработен на базата на Програмата за дейността на читалището за 2024 г. и Годишната програма и план за развитие на читалищната дейност в община Елена за 2024 г.

Към 31.12.2024 г. броят на жителите в с. Марян, Долни Марян и Радовци, е 76. Към същата дата броят на регистрираните читалищни членове е 64. През годината е приет 1 нов член, отпаднали са по тяхно желание 4-ма, а 1 е починал.

1. Любителско художествено творчество.

Към читалището от 2003 г. функционира Женска певческа група за обработен фолклор „Балкански славей“ с корепетитор Стоян Стоянов. През 2024 г. съставът на групата е от 8 човека. През годината групата имаше 3 изяви.

На 17.02.2024 г. ЖПГ „Балкански славей“ участва в тържеството, посветено на празника „Трифон Зарезан“ в читалището.

На 15.06.2024 г. групата участва в XXIII-ти Общински събор на народните читалища в с. Палици, община Елена.

От 30 август до 01 септември 2024 г. групата взе участие в XVIII – и Национален тракийски фолклорен събор „Богородичнна стъпка“, Старозагорски бани, под патронажа на Община Стара Загора. Посетихме скалния феномен в местността „Богородична стъпка“ и Музея на религиите в гр. Стара Загора. След прекрасно прекараните дни, групата се завърна с грамота от Община Стара Загора.

2. Дейности за развитие и обогатяване на културния живот, социалната дейност, опазване на околната среда, запазване на обичаите и традициите на българския народ.

На 30.01.2024 г. бе отслужена традиционната панихида пред паметната плоча на фасадата на читалището и кметският наместник Сийка Николова изнесе слово за загиналите марянчани в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война.

На 10.02.2024 г. читалището се представи в организирания от общината конкурс за най-вкусна и красива домашна пита „Само в Елена да хапнем питка с мед на Св. Харалампий“. Нашата представителка Даниела Чолакова взе наградата за „Най-оригинална плетеница“.

На 17.02.2024 г. читалището участва в организацията на празника Трифон Зарезан в салона съвместно с Винарна Марян и Община Елена. Освен ЖПГ „Балкански славей“, на празника традиционно се представиха и ВГ „Гласовете на Зинзъра“ и ТФК „Стръмена“ при НЧ “Съгласие – 2014“ с. Блъсковци.

Във връзка с Националния празник 3-ти март, бе отслужена панихида пред Казашкия паметник и бяха положени цветя. Георги Дюлгеров рецитира стихотворението на Христо Медникаров „Легенда за Марянските скали“.

За празника Осми март - международен ден на жената бе организирана почерпка в стаята, която се ползва за Пенсионерски клуб в читалището.

На 18.07.2024 г. по инициатива на читалищни членове в салона на читалището се проведе турнир по тенис на маса.

В периода 01.08. - 15.08.2024 г. читалището беше ежегоден домакин за репетициите на младите балерини от Балетна академия Марян. Преди пристигането им читалището беше детайлно почистено със средства на дарители. На 15.08.2024 г. децата се представиха с емоционален спектакъл. По време на спектакъла в кутията за дарения за читалището бяха събрани 226.50 лв.

По случай празника на с. Марян - Преображение и събора на селото, на 16.08.2024 г. бе организирана вечеринка в салона на читалището. Оркестър „Каручка“, осигурен от дарител, свири разнообразна музика, играха се хора, танга и валсове до полунощ. На 17.08.2024 г. събота, се състоя традиционният събор на с. Марян.

Отбелязването на 147-мата годишнина от Шипченската епопея на 26.08.2024 г. стана с публикуване в група „Село Марян“ във Фейсбук на информация за 4-ма опълченци, родом от с. Марян. За съжаление наличната информация е много оскъдна.

За Деня на будителите 1-ви ноември в група „Село Марян“ във Фейсбук бяха представени текстове от Летописната книга на Марянското училище, започната в 1914 г. Предстои набиране и представяне на целия текст, който обхваща периода до 1960 г.

В дните от 08-10 ноември 2024 в гр. Елена се проведе Празникът на еленския бут. В неделния ден в парка при Бакаловата къща читалището участва в кулинарната изложба „От рецептите на нашите баби“ с щанд с ръчно изработени храни. Бяха събрани дарения за читалището в размер на 201.46 ст.

На 05.12.2024 г. по традиция бе отдадена почит пред Казашкия паметник и паметника на Дъбравата към паметта на руските войни, загинали в боевете за освобождението на България през 1877 г.

На 22.12.2024 г. в салона на читалището за пръв път от много години бе играно театрално представление. Държавен куклен театър Габрово се представи с куклената пиеса „Зимни бъркотии“. Дядо Коледа и Джуджанка раздадоха на децата дребни лакомства. Представлението беше посетено от много хора, дори и без деца. Големият интерес към куклення театър показва необходимостта от повече театрални представления.

На 28.12.2024 г. организирахме коледно-новогодишно тържество с поздравления към юбилярите, коледарска програма, артистични изпълнения и томбола. На гости ни бяха Коледарска дружина „Млада Бога“ към Средно училище „Иван Н. Момчилов“ гр. Елена с

ръководител Илка Трифонова. В програмата се включиха и Снежана Цонева с изпълнението си на Чудомирови разкази, както и Илиана Илиева с коледна песен.

Не може да не спомена, че през годината читалищни членове се включиха и в инициативи на други младежи от селото, като: изработка и поставяне на кошчета за боклук в парка; почистване на главната улица и тротоарите; бетониране на паднал знак за пешеходна пътека в центъра на селото; косене на гробищата и църковния двор, на детската площадка в парка, на парка, на читалищния двор; реновиране на автобусната спирка в селото; пребоядисване на пейките в парка.

3. Участие в проекти

През м. август НЧ „Наука – 1900“ внесе документи и спечели проект по програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност" 2024 г. към Министерство на културата. Отпуснатата сума за закупуване на книги е 907.00 лв. за 63 бр. книги. Подписването на договора и отпускането на парите стана в последния работен ден на годината, поради което реалното изпълнение на договора се пренесе в началото на 2025г.

През м. октомври 2024 г. читалището кандидатства по програма „Читалища“, също финансирана от Министерство на културата, за подобряване на технологичната среда в читалищата – за закупуване на озвучителна, осветителна и компютърна техника. Поради ограничения бюджет на програмата, финансираните проекти са едва 81, а останалите 1274, измежду които сме и ние, са класирани, но не финансирани.

4. Материалната база

През 2024 г. след градушката през м. юни финансирано и организирано от Община Елена е направена аварийна подмяна на керемиди и летви на покрива на сградата на читалището.

Сградата продължава да се нуждае не само от основен ремонт на покривната конструкция. Необходимо е цялостно техническо обследване за проверка на конструкцията и инсталациите ѝ. В тази връзка от името на читалището и на кметския наместник, в края на м. ноември беше внесено писмо до кмета на Община Елена и Председателя на Общинския съвет, с искане в бюджета на общината за 2025 г. да бъде заложено изготвяне на технически паспорт на сградата. До този момент няма писмен отговор на писмото.

През м. декември 2024 г. беше направено разчистване на кухненския бокс на първия етаж. Помещението е преоборудвано - поставени са стенни и долни шкафове, закупен е и хладилник. Стойността на обзавеждането с монтирането е 1210.00 лв. Финансирано е от дарения.

По отношение на информационно - комуникационното оборудване: читалището разполага с интернет, 2 бр. настолни компютри и 1 бр. черно-бял принтер. Компютрите и принтерът са с отдавна изтекъл амортизационен срок, физически и морално остарели.

5. Библиотечна дейност

Общата площ на библиотеката на втория етаж е 12 кв. м. Новите книги са пренесени на първия етаж в т.нар. Младежки клуб за удобство на читателите. Обявеното работно време на библиотеката е в събота от 10-12 ч., но книги могат да се заемат и връщат след обаждане по телефона на секретаря Маргарита Дюлгерова, както и по време на събития в читалището.

Към 31.12.2024 г. библиотеката към читалището разполага с около 3500 книги. Чрез спечеления проект по програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност" 2024 г. към 31-ви декември са договорени още 63 бр. нови книги художествена литература, които са закупени в началото на тази година.

През годината е имало 11 читатели. Брой читателски посещения - 18. Заемането на книгите става с читателска карта.

През годината читалището има абонамент за 2 периодични издания – в. „Борба“ и в. „Янтра днес“, които са на разположение в клуба на първия етаж, но към които няма особен интерес.

Необходимо да се работи за повишаване на интереса към четенето на книги, вкл. в летния период, когато в селото има повече деца.

6. Организационен живот

През 2024 г. не е провеждано годишно отчетно събрание. Независимо от това всички отчети са представени в срок – отчет за дейността и финансов отчет за 2023 г. до 31.03 към Община Елена; отчети към Министерство на културата – Регистър читалища и Регистър библиотеки; НАП, НСИ и ГФО към Агенция по вписванията. Ежемесечно до 10-то число се подават финансови отчети към Община Елена.

През годината са проведени 4 заседания на читалищното настоятелство – 28.05; 23.06; 19.10 и 30.11.

7. Финансово състояние

Съгласно ЗНЧ и Устава, дейността на читалището се финансира със субсидията от държавния бюджет, членски внос, провеждане на културни мероприятия, наеми и дарения.

Определеният членски внос е 2 лв./година.

Общият годишен бюджет на читалището за 2024 г. е формиран от:

- Държавна субсидия за ½ субсидирана бройка – 8472.00 лв.
- Отдаване под наем на 17 дка земеделска земя – 340.00 лв.
- Членски внос – 124.00 лв.
- Дарения – 1227.96 лв.
- Финансиране по програма – 907.00 лв.

Общо приходи 11 070.96 лв.

	2023	**2024**
Приходи,	11 988.45	11070.94
от които дарения	*4 354.45*	*1 227.96*

Налични средства към 01.01.2024 г. са 1 275.72 лв., към 31.12.2024 - 4 769.42 лв.
За извършването на дейностите на читалището с тези средства, основната заслуга е на неговите членове, една немалка част от които работят или съдействат за работата му, безплатно или със символично заплащане.

/П/

инж. МИЛЕНА ИЛИЕВА
Председател на НЧ „Наука – 1900“ с. Марян

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Развитие – Руховци – 1914“ през 2024 година

Основните приоритети в работата на настоятелството през 2024 г. бяха насочени към обогатяване на културния живот в селото и удовлетворяване потребностите на населението чрез съхранение и развитие на традициите на българския фолклор и любителско творчество сред деца и възрастни, поддържане на читалищната база в добро състояние, целесъобразно използване на финансовите средства и организиране на дейности по изпълнение на заложените в културния календар изяви.

I. БИБЛИОТЕЧНО ДЕЛО

Читалището няма библиотечна дейност.

II. ХУДОЖЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

Важно място и принос в развитието на читалищната дейност, заема самодейна група „Златен славей“. Към момента групата се състои от 3 жени, които дават всичко от себе си да ходят по изяви и да поддържат делото на дееца. През 2024 г. имаха участие в следните мероприятия:

- На 10.02.2024 г. – Първото издание на Празника „Само в Елена – Да хапнем питка с мед на Св. Харалампий“;
- На 13.05.2024 г. – IV Празник на мекицата в с. Блъсковци;
- На 16.06.2024 г. – Събора на читалищата в с. Палици;
- На 06.07.2024 г. – Празник на баницата в с. Балван;
- На 31.08.2024 г. – Традиционен събор на с. Руховци.

Същата година през месец май беше сформирана нова танцова група „Руховска китка“. Към момента групата се състои от 10 човека. През 2024 г. имаха участие в следните мероприятия:

- На 16.06.2024 г. – Събора на читалищата в с. Палици;
- На 06.07.2024 г. – Празник на баницата в с. Балван;
- На 31.08.2024 г. – Традиционен събор на с. Руховци;
- На 05.10.2024 г. – VIII Празник на картофа в с. Добри дял.

На 10.11.2024 г. Празника на Еленския бут се включиха и двете групи към читалището и още около 20 човека от селото с приготвянето на различни солени и сладки ястия.

III. КУЛТУРНО-МАСОВА ДЕЙНОСТ

През годината се проведоха и традиционни местни празници и събития, както следва:

- Панихида по случай смъртта на отец Сергей;
- Възобновяване традицията „Деня на лозаря“;
- Поздравителен концерт за Деня на самодееца;
- Осмо-мартенска седянка с почерпка и подаръци;

❖ 14-дневна школа по балет.

IV. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

Финансовото състояние на читалището е предимно от субсидията от община Елена. Сградата е в добро състояние, има нужда от лек козметичен ремонт. През изминалата 2024 г. беше направен ремонт на стъпалата на входа и подмяна на осветителни тела вътре в залата на читалището.

За настоящата 2025 г. читалищното настоятелство е отделило средства за цялостен ремонт на салона на читалището

НЧ „Развитие – Руховци – 1914“ не е кандидатствало по проекти.

/П/

БОРИСЛАВА ШЕЙТАНОВА

Секретар на НЧ „Развитие – Руховци – 1914“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Св. св. Кирил и Методий – 1928“ с. Буйновци

през 2024 година

Българското читалище е наследник на самодейността през периода на Възраждането. Това е мястото на просвещение от тогава до сега. Българинът винаги се е стремил към просвещение и го е търсил в книгата като врата към света. Затова е от особена важност да съхраним дома на книгата и знанието, а именно библиотеката.

Читалището е сърцето на селото и местната общност, то е единственият създател на културен живот.

Народно читалище „Св. св. Кирил и Методий-1928“ е вписано в регистъра на народните читалища и в търговския регистър. Последната пререгистрация е от 2022 година. Населението на с. Буйновци е застаряващо и наброява едва 60 души. В последните години в селото купуват имоти млади семейства с малки деца, които живо се интересуват от традициите и историята на българското село. Именно тази е ролята на нашето читалище, да е мост между поколенията. Стараем се да поддържаме читалищната библиотека в добро състояние за всички свои читатели. Както всяка година се старахме да следваме културния си календар. Започнахме с Бабинден, отбелязахме Трифон Зарезан - празника на винари и лозари, Баба Марта върза мартеници на малки и големи, на 03.03 почетохме паметта на загиналите, а на 08.03 - Деня на жената. Отново боядисахме яйца с най-малките за Великден. Отбелязахме празника на българската култура и просвета. През месец август организирахме събора в селото. Певческа група „Острец“ представи читалището ни с две изяви.

Народно читалище „Св.св.Кирил и Методий-1928“ работи и ще продължава да работи за запазването на традициите в селото.

/П/

ПЕТЯ МИНЧЕВА

Председател на НЧ „Св. св. Кирил и Методий – 1928“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Просвета-1897“ село Палици през 2024 година

Целите на народните читалища са запазване на обичаите и традициите на българския народ и възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.

Броят на жителите в село Палици са 105.

Регистрираните читалищни членове са 57.

Библиотеката към читалището разполага с над 4000 библиотечни единици с образователен характер.

През 2024 г. в библиотеката са направени 34 посещения.

Регистрирани читатели - 96.

Абонамент за периодични издания - „Еленска трибуна“ и спонсорирани от Община Елена регионални вестници „Борба“ и „Янтра днес“.

През 2024 год. НЧ „Просвета-1897” село Палици насочи дейността си към изпълнения на плана си, предоставен на Община Елена както следва:

Постоянно действащите колективи към читалището са два: ПГ „ Народни искри“ и ПГ „Романтика“.

Отпразнувахме Бабинден, в който взеха участие и двете групи. Празникът премина с почерпка, много веселие и закачки.

Участие в Общинския конкурс „Само в Елена – питка с мед и орехи на Харалампий“. Участие и награда получиха ПГ „Романтика“

През месец март - Празник по случай Деня на жената. Почерпка и веселие в салона на читалището. Организирана почерпка.

През месец юни и двете групи имаха участия. Село Палици бе домакин на Събора на читалищата. Участваха и в Общинския празник „На север и на юг от Балкана“. ПГ „Народни искри“ участва в 19-ти Национален събор „Авлига пее“ с. Обединение и Фестивала „Хайдушка песен“ с. Мерданя. ПГ „Романтика“ се изяви в гр. Полски Тръмбеш.

През месец юли ПГ „ Романтика“ участва в „Празника на баницата“ с. Балван. Взеха участие в музикалната програма и кулинарният конкурс. Завърнаха се с много награди и грамоти. ПГ „Народни искри“ - фестивал „С песните на Борис Машаллов“ с. Сливовица.

През месец август ПГ „Романтика“ с. Страхилово фолклорен фестивал „Празник на царевицата“.

През месец септември ПГ „ Романтика“ участва в Национален фолклорен фестивал за двугласно пеене и народна песен с международно участие в гр. Неделино. Наградени с грамота и бронзов медал.

ПГ „ Народни искри“ участваха в Регионалния празник „От любов към българското“ с. Добри дял

През месец октомври в гр. Стражица взеха участие ПГ „Романтика“ - Фестивал на житената питка. Участие в музикалната програма и кулинарния конкурс.

На 01.11.2024 г. бе отбелязан с почерпка в клуба на самодееца Деня на народните будители. Читалището взе участие с кулинарна изложба в организирания от Община Елена Празник на еленския бут. На 21.11.2024 г. Въведение Богородично, в църквата се отслужи Света литургия и тържествен водосвет. Раздаде се благословена храна - рибен курбан.

През месец декември се проведе зимен празник по случай Никулден на язовир Палици със съдействието на кметския наместник и двете певчески групи от селото. Приготвени бяха постни ястия от участниците и бяха раздадени. На 28.12.2024 г. бе коледното тържество на селото – песни, музика, подаръци за най-послушните, томбола и разбира се, коледари, Почерпката беше както от читалището, така и от сръчните ръце на живущите в селото.

Субсидията, предоставена от Община Елена за 2024 г., е 12 709 лв.

Приходите на читалището са от субсидията и членски внос в размер на 112 лв.

/П/
МАРИЯНА ЧОЛАКОВА
Председател на НЧ „Просвета – 1897“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Елеонора Димитрова – 1890“ с. Чакали през 2024 година

През 2024 година дейността на читалището протече както следва:

- Читалището отговаря на изискванията на чл. 91 чл. 10 от Закона за народните читалища и чл.8 от Закона за обществените библиотеки.
- Към днешна дата в селото живеят 55 жители и временно пребиваващи граждани.
- Библиотечен фонд – 8 500, от тях дарени 450. Регистрирани читатели – 17, 5 от които на възраст между 8и 18 години.
- 51 са регистрираните читалищни членове.

Дейност:

- Честване на 1 март, Ден на самодееца, с жителите на селото, с програма, изнесена от самодейците
- 8 март – празникът се проведе в библиотеката на читалището, всяка жена бе поздравена с песен
- Великден – в читалището бяха боядисани яйца и раздадени на възрастните хора в селото
- Голямата неделя-съборът на селото, концерт на фолк певицата Цветелина в навечерието на празника. Програма от самодейците в деня на събора, концерт на Ивелина Христова и Станимир Симеонов

❖ 19 декември – панихида в памет на геройски загиналите във войните чакалчани.

Певческата група е от 7 участници.

Материалната база: 325 кв. м, седящи места 70. Библиотека с разгърната площ 44 кв. м.

Общ бюджет: 5 472 лв.

/П/
СИЛВИЯ ЙОРДАНОВА
Председател на НЧ „Елеонора Димитрова – 1890“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Пробуда – 1903“ с. Илаков рът през 2023 година

На 28.03.2025 г. се проведе годишното отчетно събрание на НЧ„ПРОБУДА - 1903“ с. Илаков рът, общ. Елена.. Съгласно план програмата, която беше одобрена на заседание на читалищното настоятелство 29.11.2023 г., през 2024 г. бяха извършени следните дейности, посочени по месеци

Съгласно плана през месец януари проведохме честване на Ивановден, Йордановден, Атанасовден, както и Деня на родилната помощ (Бабинден). Честванията бяха извършени в читалището, където присъстващите жители бяха подготвили традиционни ястия и напитки и бяха извършени традиционните ритуали за събитията.

През м. февруари проведохме две мероприятия, а именно чествания на Харалампей и Деня на лозаря – Трифон Зарезан. Честванията бяха извършени в читалището, където присъстващите жители бяха подготвили традиционни ястия и напитки и бяха извършени традиционните ритуали за събитията. Проведени бяха няколко излета сред природата, където се проведоха и обучения по присаждане на овощни дървета.

На първи март чествахме Деня на самодееца, а на осми март - Деня на жената.

През месец април бяха проведени обучения по присаждане и курсове за млад градинар.

На 04.06.2024 г. проведохме традиционният събор на селото, който се състоя в сградата на читалището. За целта бяха поканени танцьорите от група „Еленика“ и дисководещ. Музика и хора се извиваха цяла нощ. Проведени бяха часове по присаждане на овошки и на тема „Млад градинар“ и „Млад овощар“

През месец юни участвахме в общинския преглед на художествената самодейност в село Палици.

През лятната ваканция бяха проведени два турнира по тенис на маса. През месеците на лятната ваканция бяха организирани дискотеки за младите хора. Всяка седмица се организираха срещи на членовете на читалището, където се обсъждаха различни теми от ежедневието, честваха се рождени дни, различни празници.

През есенните месеци се проведоха обучения за това как да оползотворяваме произведената реколта. Всяка седмица се организираха срещи на членовете на читалището, където се обсъждаха различни теми от ежедневието, честваха се рождени дни, различни празници.

На 21.11.2024г. (Въведение Богородично), празника на църквата в селото, читалищното настоятелство, съвместно с църковното настоятелство, организирахме, приготвихме и раздадохме курбан за здраве на всички присъстващи на литургията.

През месец декември се отбелязаха 06.12 – Никулден, Коледа, Стефановден. Срещите бяха организирани в читалището, където присъстващите жители бяха подготвили традиционни ястия и напитки и бяха извършени традиционните ритуали за събитията..

Библиотеката работи на два часа всеки петък, но когато има желаещи, се отваря по всяко време.

Община Елена е абонирала библиотеката с два всекидневника (вестник „Борба“ и вестник „Янтра днес“). Нови книги през 2024 г. на са закупувани.

/П/
ЙОРДАН ШУБЪРКОВ
Председател на НЧ „ПРОБУДА - 1903“ село Илаков рът

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Наука – 1920“ с. Костел за 2024 година

Целите на народните читалища са запазване на обичаите и традициите на българския народ и възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.

Броят на жителите в село Костел са 40 по постоянен адрес и 61 по настоящ адрес.

Регистрираните читалищни членове са 50.

Библиотеката към читалището е с площ 20 кв. м. и разполага с 6047 библиотечни единици с образователен характер.

През 2024 г. в библиотеката са направени 15 посещения.

Регистрирани читатели - 10.

Абонамент за периодични издания - „Еленска трибуна“ и спонсорирани от Община Елена регионални вестници „Борба“ и „Янтра днес“.

През 2024 год. НЧ „Наука – 1899” село Костел насочи дейността си към изпълнения на плана си, предоставен на Община Елена както следва:

Отпразнуване на Бабинден, в който беше почетена най-възрастната жена на селото. Празникът премина с почерпка, много веселие и закачки.

Участие в общинския конкурс „Само в Елена – питка с мед и орехи на Харалампий“.

През февруари месец е поменът на загиналите през войните костелчани - ден, в който от десетилетия се почита паметта на героите от Костел, дали живота си за свободата на България. С поднасяне на венец пред паметните плочи на загиналите за освобождението на България, раздаване на присъстващите на помена хляб и жито се почитат поименно имената на тримата опълченци и четиридесет и деветимата загинали във войните.

За първи март от читалището бяха раздадени мартеници за здраве, с подобаващи за празника пожелания на живущите в селото, почетени и уважени бяха и самодейците от селото.

За осми март - Деня на жената, беше организирано тържество с поздравления за майката и жената. Всяка жена се постара да приготви почерпка за празника. С веселие, раздумки и много настроение премина този ден.

Участие в общинския събор на читалищата с прекрасните изпълнения на малката и талантлива Денислава Ралчева.

Участие в Общинския конкурс „Така е било на Сирни Заговезни“.

От 29.06.2024 г. до 30.08.2024 г. – преоткриване на киното в село Костел – 9 прожекции на филми за малки и големи в салона читалището.

На традиционния събор на селото „Довиждане до следващото лято“ през месец август с участието на Оркестър „Патриот“ и на Детска къща „Алиса“ на площада се събраха около 100 човека, виха се хора, пяха се песни, поздравяваха се и събраха близки и познати да споделят своите преживявания през годината.

На Димитровден - честване на храмовия празник на село Костел - отслужена в църквата празнична литургия.

Читалището взе участие с кулинарна изложба в организирания от Община Елена Празник на еленския бут.

Застроената площ на сградата на читалището е 250 кв. м.

Читалищният салон е 100 кв. м. с 80 седящи места, актьорската стая е 25 кв. м. с 15 седящи места, балконът е 50 кв. м. с 37 седящи места.

Субсидията, предоставена от Община Елена за 2024 г., е 8372 лв.

Приходите на читалището са от субсидията на Община Елена и членски внос в размер на 50 лв.

/П/
ДОНКА ЗЛАТЕВА
Председател на НЧ „Наука – 1899“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Надежда - 1927“ с. Шилковци през 2024 година

Организационна дейност

Проведохме ритуала за измиване на ръце на 21 януари, Бабинден. На избраната баба дарихме кърпа и сапун.

Празнувахме Трифон Зарезан, празник на лозаря. По стар български обичай зарязахме лоза и я поляхме с вино за добра реколта.

На 3 март поднесохме цветя на паметника в с. Шилковци.

За 8 март на всички жени бе подарено саксийно цвете с малко подаръче.

За Великден беше организирана сбирка за избор на най-красиво и здраво червено яйце.

На 6 май беше проведен събор в с. Гърдевци. Читалището организира музикалната програма съвместно с кметския наместник.

На Еньовден с по-малък състав ходихме за билки в околността.

На 22 септември се поклонихме пред паметника и отдадохме почит на загиналите във войните местни хора. Председателят на читалището изнесе реч за местните събития по време на войните и в памет на загиналите.

На 8 ноември, Архангеловден, организирано посетихме с пита и цветя освещаването на иконата в църквата в с. Шилковци. Председателят на читалището изнесе кратка историческа справка от създаването на храма, изграждането и консервацията към днешно време.

На 20 декември беше организирано коледно-новогодишно тържество с обичай „Кадена вечеря“.

Финансова дейност

Водена е стриктно финансовата дейност и всеки разход е доказан с финансов документ.

Месечните отчети бяха изготвени в срок и предавани в Община Елена.

Целогодишно бе събиран и отчитан членски внос.

Материална част

Читалищната сграда има спешна нужда от ремонт, има течове, съществува опасност от злополука.

Необходима е финансова подкрепа за осъществяване на ремонт.

/П/
ЦЕНКА СИМЕОНОВА
Секретар на НЧ „Надежда – 1927“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Съзнание-2012“ с. Яковци през 2024 година

Празнуване на 1 март – украса на читалището и дървета в селото с бели и червени конци.

Организиране на 8 март – Международен ден на жената. Закупуване на символични подаръци и цветя за жените. Празничен обяд.

Празнична украса на селото и сградата на читалището за Великден.

Читалищно събрание във връзка с организиране традиционния празник на селото.

Почистване на спортното игрище на селото за провеждане на мероприятия – 15 – 20 юни.

Реставриране на стар кладенец и селска чешма. Почистване на района около тях – 15 – 20 юни.

Честване на традиционния празник на село Яковци на 23.06., Ден на Света Троица, Петдесятница. Организиране на водосвет и вечеринка.

Участие в инициативата „Да изчистим България заедно“ – почистване на района около село Яковци.

Празник на еленския бут – участие с кулинарна изложба.

/П/
ЙОВКО СПАСОВ
Председател на НЧ „Съзнание – 2012“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Събуждане – 1894“ с. Средни колиби през 2024 година

През изминалата 2024 година проведохме следните мероприятия:

- Трифон Зарезан – празник на лозаря;
- Честване на 3 март, национален празник на България, в село Раювци, пред паметника на Вълчан войвода;
- Веселие за Деня на жената 8 март;
- Великденски празници – събор на с. Средни колиби;
- Събор на с. Раювци през месец август;
- Коледни празници - банкет.

/П/
СНЕЖАНА СТОЯНОВА
Председател на НЧ „Събуждане – 1894

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Просвета - 1927“ с. Дрента през 2024 година

Настоящият отчет представя извършената дейност на Народно читалище „Просвета - 1927“ през изминалата година. Въпреки ограничените финансови възможности, читалището продължава да изпълнява своята роля като основен културен, образователен и социален център в нашето село, което наброява 52 жители. Средната възраст на жителите е 72 години, като в селото има само едно дете. При тези възрастови условия няма как да развиваме художествена дейност.

1. Финансова рамка

Годишната субсидия, която получаваме, е приблизително 4 237 лв., което е крайно недостатъчно за ефективното функциониране на читалището. До преди две години

разполагахме с 1/2 субсидирана бройка, но Общината намали субсидията и я разпредели към новосъздадени читалища. Тази политика допълнително затруднява работата ни и застрашава съществуването на селските читалища, включително нашето.

2. Културно-просветна и социална дейност

Въпреки финансовите затруднения, читалището активно подпомага жителите на селото с различни дейности:

- **Обогатяване на библиотечния фонд** – през годината закупихме 32 нови книги, които се ползват от жителите.
- **Обучение по интернет и дигитални умения** – предоставяме помощ при работа с компютри, електронни услуги и онлайн плащания.
- **Административни услуги** – изготвяне на документи, съдействие при плащане на данъци, застраховки, винетки, помощ при онлайн пазаруване.
- **Предоставяне на интернет услуги** – читалището осигурява достъп до интернет за нуждите на жителите.
- **Изготвяне на некролози и друга печатна дейност** – подпомагаме жителите в този важен аспект от живота.
- **Поддръжка на църквата** – оказваме съдействие в организацията на църковни събития и поддържане на храма.
- **Организиране на празници** – въпреки всички трудности празнуваме заедно 8 март, първа пролет, националните празници, както и Цветница, Великден и Гергьовден в църквата.

3. Читалището и опазването на църквата

Църквата в селото, която е построена през 1848 година и е паметник на културата с местно значение, е под опеката на читалището. Обединили сме двете настоятелства, което при възрастовия състав на населението е най-удачният вариант. Смятаме, че този модел трябва да бъде приложен и в други малки села. Така най-активните членове на нашата малка общност допринасят за съхраняването на националната и православната ни идентичност, което в днешните времена е от първостепенна важност. С благотворителност и доброволчески труд възстановихме камбанарията, подменихме всички прозорци и врати, покривът е поправен, и продължаваме усилията си, за да съхраним този паметник, оставен от нашите предци за нашите деца. Всичко това е заслуга както на настоятелството, така и на останалите жители и техните роднини, които за съжаление не живеят вече в селото. Активно се включват и хората, които купуват къщи в селото. За това трябва да изкажем на всички благодарност и да изразим своята признателност.

4. Преустановени дейности

- ☒ **Лятна детска академия** – в продължение на четири години организирахме Лятна детска академия с научна насоченост. Дори известният учител Теодосий Теодосиев беше наш гост. За съжаление, поради липса на средства, бяхме принудени да прекратим тази дейност.

☒ **Селският сбор** – след Ковид престанахме да организираме сбора, защото оркестърът вече струва 1000 лв., което е 1/4 от субсидията ни. Освен това, все по-малко хора идват на празника. Последният път собственикът на мобилната бира-скара ни информира, че повече няма да идва, защото не може да покрие дори разходите си – "продадох 40 кебапчета!".

5. Трудности и предизвикателства

☒ **Намаленото финансиране** значително затруднява функционирането на читалището.

☒ **Липса на признание за социалната роля на читалищата** – общината приема за основна дейност само художествената самодейност, без да отчита останалите услуги, които предоставяме.

☒ **Невъзможност за поддържане на персонал** – малката субсидия не позволява да осигурим заплата дори на 1/2 бройка.

6. Заключение и предложения

Въпреки всички трудности, читалището продължава да бъде сърцето на селото и основна опора за неговите жители. Настояваме за:

☒ Преразглеждане на политиката по субсидирането на селските читалища и възстановяване на предишното ниво на финансиране.

☒ Официално признаване на административните, социалните и информационните услуги, които предоставят читалищата, като важна част от тяхната дейност.

☒ Подкрепа от страна на общината за подобряване на материалната база и дигитализацията.

Читалището остава ангажирано с мисията си да подпомага местната общност, но без адекватна подкрепа съществуването му е сериозно застрашено.

/П/
АДЕЛИНА РУЧКА
Председател на НЧ „Просвета – 1927“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Надежда – 1904“ с. Тодювци през 2024 година

Народно читалище „Надежда – 1904“ с. Тодювци работи съобразно своя устав и ЗНЧ, като отговаря на изискванията по чл. 9 от ЗНЧ. Последната пререгистрация е от 22.03.2022 г., към Агенцията по вписванията, вписано в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Ежегодно предоставяме информация / годишен финансов отчет и предложение за дейността на читалището, в изпълнение на изискванията заложени в чл. 26, 26а от ЗНЧ.

Читалището се посещава както от граждани с постоянен адрес – 39 човека, така и от граждани с настоящ адрес и гости – над 60 човека. Всички граждани и гости на селото се включват в организиране и провеждане на мероприятията.

В читалището са регистрирани 53 члена, които са си платили членския внос.

Основни цели и задачи на читалището са: развиване и обогатяване на културния живот, запазване традициите и обичаите на родния край, развиване на библиотечна дейност, благоустрояване и поддържане на читалищната сграда.

I. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

В своята дейност библиотеката заема важна роля, като развива културно – информационна дейност и разнообразява културния живот на хората от селото. Тя е вписана в регистъра на обществените библиотеки с регистрационен № 1722 / 13.02.2017 г. Като основен фонд библиотеката разполага с 6 862 тома книги. През 2024 г. са закупени 21 тома книги на стойност 401 лева. Регистрирани са 57 читатели и 228 посещения. През годината са раздадени 385 тома книги, като някои от читателите прочитат повече от 10 книги. Всеки ден читателите се възползват и четат вестниците „Борба“ и „Янтра днес“, с които библиотеката разполага като дарение. С кътове, витрини и плакати отбелязваме годишнини на писатели, национални и други празници. През лятната ваканция децата от селото посещават библиотеката, като четат книги по желание и си организират различни занимателни игри.

II. КУЛТУРНО-МАСОВА ДЕЙНОСТ

Като единствена културна институция в селото, читалището работи за запазване и развиване на народните традиции и обичаи . Събиране, запазване и разпространяване на знания и културни ценности. Във връзка с това се проведоха следните мероприятия: На първи януари деца сурвакари посетиха всяка къща, като наричаха за здраве, берекет и благоденствие на стопаните през годината. За празника на „ Свети Харалампий“ в град Елена - 10 февруари, читалището взе участие в конкурса за най- вкусна и красива домашна пита. На читалището беше връчена грамота за най-красива булчинска пита с мед, направена от Пенка Хъртова. С голямо тържество се проведе традиционният празник Трифон Зарезан. Той събра в салона на читалището над 80 човека, дегустираха се домашни вина, раздаваха се награди, разигра се томбола. С много веселие, танци и хора протече целият празник.

Преди първи март женската група „Сръчни ръце“ и децата изработиха мартеници , пана и рисунки. Украсиха се пролетно цъфнали клони и се направи хубава, богата изложба за празника. На самия празник си разменяхме мартеници с пожелания за здраве и късмет. Изложбата участва в конкурса за оригинална първомартенска украса и получихме грамота за оригинален кът.

Следващото събитие през този пролетен месец беше 8-ми март – международния ден на жената. Всяка дама се постара и приготви почерпка за празника. Всички жени бяха поздравени и получиха скромен подарък от читалището.

На 17 март в АИК „Даскалоливница“ гр. Елена участвахме в конкурс за най-красива и вкусна баница със сирене. Тържеството мина под наслов „Така било е на Сирни Заговезни“.

За Великден се състави подходяща изложба, децата участваха със свои рисунки и боядисани яйца.

На 11 май читалището участва на празника на мекицата в село Блъсковци. Радка Дюлгярова представи своята автентична рецепта за вкусни мекици.

На общинския събор на народните читалища – 16 юни в село Палици, участвахме с оригинален танц, представен от Виктор Райков и краеведски кът „Минало незабравимо в Кичук Букурещ“ – с. Тодювци

През ваканцията учениците от селото използват читалищния салон и сцената, като си организират музикални и забавни игри.

На 27 август се проведе традиционният събор на селото. Вечерта в центъра на селото пред читалището присъстваха много жители и гости, като за тяхното добро настроение се погрижи оркестър от Велико Търново. Читалищното настоятелство изказва специална благодарност на Атанас Георгиев, който изготви празничната обява за събора и ДГС Буйновци - спонсор на мероприятието.

Читалището взе участие на Празника на еленския бут за кулинарната изложба базар „Вкусно и красиво“. Кулинарната маса беше подготвена и подредена от Сийка Шодова с над 15 ястия и напитки.

Продължава да се поддържа етнографската сбирка и всички гости с интерес я разглеждат.

И тази година се направи коледна украса с елха в центъра на селото за празничното настроение на всички хората и гости.

Съвместно с църквата се отбелязват християнските празници: Йордановден, Цветница, Великден, Голяма Богородица и Рождество Христово.

В организирането на всичките събития са участвали – женската група „Сръчни ръце“, децата от селото и членовете на читалището, за което читалищното настоятелство изказва своята благодарност.

III МАТЕРИАЛНА БАЗА

Читалището разполага със сграда, която е в добро състояние. Салонът и двете гримьорни, предназначени за културни дейности, са с площ 200 м^2 и 100 седящи места. Библиотеката е с площ 24 м^2, обзаведена със стандартни стелажи. Винаги има нужда от текущи ремонти , за да се поддържа и да отговаря на условията за работа.

През отчетния период са извършени следните ремонтни дейности:

- Смяна на автоматични предпазители и други ел. ремонти;
- Подмяна на счупени цигли;
- Изкърпване по фасадата с вароцимент;
- Нанасяне на течна гума върху бетонна плоча.

/П/

РОСИЦА СТЕФАНОВА

Председател на НЧ „Надежда – 1904“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Иван Комитов – 1976“ с. Каменари за 2024 година

Народните читалища са призвани да развиват и утвърждават любителското художествено творчество, организират празненства, концерти и честания.

Броят на жителите в село Каменари са 185 по постоянен адрес.

Регистрираните читалищни членове са 50.

Абонамент за периодични издания –„ Еленска трибуна“ и спонсорирани от Община Елена вестници „Борба“ и „Янтра днес“.

През 2024 год. НЧ „Иван Комитов-1976” село Каменари насочи дейността си към изпълнения на плана си, предоставен на Община Елена като следва:

1. Празнуване на Бабинден.
2. Участие в общинския конкурс „Само в Елена - питка с мед и орехи на Харалампий“
3. За осми март - Ден на жената, жените се събраха в читалището с почерпка за празника. С песни, танци и веселие и добро настроение премина празникът.
4. Участие в Общинския конкурс „Така е било на Сирни Заговезни“
5. Организиране на традиционния събор на селото на 04 и 05 май, с вечеринка и участието на оркестър от град Сливен.
6. Отпразнуван беше и празникът на читалището на 24 май – Денят на славянската писменост, на българската просвета и култура.
7. Чествахме Деня на детето.
8. През юни участвахме в Общинския събор на читалищата в село Палици.
9. Организиране на децата от селото с участие в Детска лятна Академия.
10. Читалището взе участие с кулинарна изложба в организирания от Община Елена Празник на еленския бут.
11. През месец декември беше отпразнувано коледно тържество с танцова забава, богата томбола и коледари.

Бюджетът от субсидията за 2024 г. е 8 372 лв.

Приходите на читалището са от субсидията и членски внос в размер на 50 лв.

/П/

СТЕЛА МИХАЙЛОВА
Председател на НЧ „Иван Комитов – 1976“

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Надежда - 1942“ село Бадевци за 2024 година

Дейността, организирана от читалищното настоятелство през изтеклата 2024 година, е съобразена с Програмата за развитие на читалищната дейност в община Елена и реалната обстановка в село Бадевци.

Основни дейности са текущите ремонти, библиотечната дейност и организационни и културно-масови инициативи.

Относно текущите ремонти през 2024:

- Закупени са материали за поставяне на ламинат в клуба, 520 лв. Ремонтът не е започнал. Извършен е ремонт мазилка, боядисване на втория етаж в стаята, но не е приключен напълно поради компрометиран таван. Стойността е 890 лв.
- Покривът на сградата и паркът до читалището се поддържат постоянно.
- Читалището получи дарение от Недко Стоянов Николов от с. Бадевци – 30 стола, втора употреба.
- Дарени са книги за библиотеката.

Относно културно-масови дейности:

- Организиран и проведен бе съборът на селото на 18 май, посетен от много жители и гости на селото.
- Честванибяха Коледа и 8 март в читалищния клуб.
- Организирани бяха две родови срещи през летните месеци.

През март 2024 г. бе проведено годишно отчетно събрание.

Относно организационната дейност:

Финансово-счетоводната дейност се контролира и води точно и под контрол. Всички приходни и разходни документи се описват в касовата книга. Отчетите се представят към всички институции в определените срокове.

През 2024 година е подписан договор и изваден акт за собственост на читалищната сграда, която става общинска собственост и за 10 години ще бъде под наем от читалището безвъзмездно.

/П/
ЦЕЦКА СТАНЧЕВА
Председател на НЧ „Надежда – 1942“

Редактирал и оформил:
Цветана Гайдарова
Гл. експерт ОК